

הלוכות שפט סיון שכו שכו

ביורים ומוספים

שמורר, מפנ שומרה להולידי ריח בגוף, אך לחת מי פה במים על מנת לשטוף בהם את פי, כתוב (שם) שאסור, מפני שבכך מולד ריח במים. מאידך, דעת הגראי איוירבר (שיטיב פ"ד הע' קב') שאם לא הcen מי פה מבعد יום, יש להקל עלרבים במים, מפני שמרתת העירוב אינה ליתן בהם ריח, אלא לדללים כדי שייהו בריכח נקי יותר. וראה מה שכתבנו עד לעיל (ס"י שכ ב"ק).

[משנ"ב ס"ק ז]
שיש בו רקען (ז' ו'כו), אסור ליטוק בשמן בקדיגותינו (ז' ו'כו, ז' קני נולדי⁵). (3) ואשה הרוצה לסרך שערה בשמן המועلى לשערות, דעת הגראי איוירבר (ש"ב פ"ד ס"מ"ח) שומרה, ומימ' תשתמש רך במעט שמן, וגם תיזיר שר לא לשפר במתות גודלה של שמן במוקם אחד, ולהעיברו ממקומות למקומות בשערותיה, כי יש בו איסור סחיטה. (4) ואם נותן את השמן מוחץ למכה, והוא שותת וווד עלייה, כתוב רקמן (ס"י שכ ב"ק עז) שומרה, בין שאין מוכח שהוא לרופאה, וכן במכוון מכח, הדינו שכבר אין בה עצה, והוא סך להענגן בלבד, כתוב רקמן (שם ס"ק עז) שומרה לסרך בשמן אף במדיטותינו. ומשום כך דעת הגראן קרליץ (חוט שני ח"ד פפ"ט ס"ק לו), שומרה לסרך בשמן כדי ליתיבשו, שכן זה ניכר שעשה לרופאה, וכן מותר לסרך תינוקות בשמן, שכן היא הדריך בהם.

(5) ואיסור מורה, דעת הגראי איוירבר (ש"ב פ"ג הע' מה) שאין שיר בזה, בין אין איסור מורה אלא כשהדריך שמרוחים בו נשר גלו מוחץ לנופו, והוא רוצה להחליקן על גבי גופו, משא"כ כאן שהוא רוצה להבלע את החלב השמן בתרך גוף, ולך אין איסור אלא מושם בלבד. וראה מה שכתבנו רקמן (ס"י שכ ב"ק עז).

[משנ"ב ס"ק ח]
הינה, שפכין בשמן וממשמשין פיר על כל הגוף להגנה⁶). (6) וגם בזקן זהה שאין דרך הבリアים ליטוק, דעת הגראי איוירבר (שולחן שלמה ס"ק ד) שמי' מותר לבריא ליטוק להנתה, כמבוואר בשורע' רקמן (ס"י שכ ל"י) שומרה לבリアים לאכול להנתהם דברים שאין מאכל בリアים.

[משנ"ב ס"ק ז]
ולקעטם יס"מ מקר פל שאינו מכך לקביה עצמו על-ידי ריחו ליקי זעה⁷). (7) וכותב בביה"ל שם (דריה כד) בשם ה' שומרה למשמש אפייל בכה, אם אין בא על דרי ה לפסק כהרב"ם, שומרה למשמש אפייל בכה, אם אין בא על דרי ה לידי זעה, בין אין לקבב עצמו להתעלם לזרוך רופאה או שפоро הリアו, אסור (ארחות שבת ח"ב פ"ב הע' רבא). ולענין ריצה לצורך התעמלות ובריאות, ראה לעיל (ס"י שא ס"ק ז).

[משנ"ב ס"ק ט]
אכל בכל לזרד בזקנו על הקבר, אך שיזהר שלא יעצה חבורה⁸). (8) ומטעם זה, כתוב לעיל (ס"י טטו ס"ק ל) ולרקמן (ס"י שכ ב"ק צ) שאסור לגדד שחין, בין שע"י היזכר מוציאם דם שנבלע בשור, ועווה חבורה. וכן כתוב הבן איש חי (שנה ב פר' וארא אות יד, המשך במלואים עמוד 61

[משנ"ב ס"ק ל]

דרבכית שלגנו שהיא רפה, כלל עלא אסור ממש קמתקה⁹). (32) ולענין שימוש בסבון נוזלי, כתוב הקצתות השלחן (ס"י קמו בד"ה"ש סוף ס"ק ל'ב) שאף על פי שחוק כדוי והמשם בו נעשה הסבון לקטף, אין בכך איסור מולד זאו נולדי¹⁰. משום שהקצת אינו נדרן דבר שיש בו ממש, הויל ואלהר שעשה נמס הוא במים או מاءlein, ולפייך מותר להשתמש בו בשבת, וכן כתוב הגראן אלישיב (קובץ תשובות ח"א י"י, לה) שברב התהיר את הדרב. וכך אם הסבון הנוזלי סמיך, דעת הגראן אלישיב (ארחות שבת ח"א פ"י זע' מ) שימושו להשתמש בו. אכן בשוחות אגורות משה (ארוח ח"א סי' ג'ג) כתוב שאף שהרבה נהגין להשתמש בסבון נוזלי, מים ראיו להחמיר בזה, משום שהוא מטהש וונעשה מטמן קצף יותר ממה שהריה בתחילת, ויש בכך ממש השש ממחק. דעת הגראן קרליץ (חוט שני ח"א פ"י זע' ס"ק ב) שבען שלא התברר בשורע' לעיל (ס"י סי' א) מה השיעור והגבול של דבר עב שיש בו איסור ממלה, יש להחמיר בסבון נולדי עבה קצת.

[שעה"כ ס"ק מ]

שיש לו עבדים קבפה ואפשר שחתפם הוה משתחטה, יש לתקלה לתקלה¹¹). (33) וכשיש כמה אמבריות, ורק אחת מהם הוחמה על ידי העברדים לצורך השר לאחר השבת, השאר הוחמו בשבת, דעת הגראי איוירבר (שולחן שלמה ס"ק יג) שאין להתריר את השימור באמבריות כמה שמתהירות דבר שהוא ספק אם נעשה בשבת, אלא מאוחר ויש כאן אמבריות שודאי הוחמו בשבת המערבות עם אמבריה שהריה מושחיכה, הריה זו תערובת של איסור דרבנן, וצ"ע אם אפשר להקל בכל אמבריה ואמבריה.

סיון שכז

דיני סיכה בשבת

[משנ"ב ס"ק א]

גורה ממשום שחייבת פמגינים דאסור מן התורה ממש טוthon).

(1) ותרופה שאינה נעשית על ידי שחייבת סמגינים, דעת הגראן קרליץ (חוט שני ח"ד פפ"ט ס"ק ב) שאם הדרכ למשותה עי' שאר מלוכות, כגון בישול וכירוב, גם דיא בכל הגויה שלא להתרפהות בה, שמא יבוא לעשות מלוכה.

[משנ"ב ס"ק ב]

דגם דורך הリアים ליטוק אותו ולא מנפר שהוא לרופאה¹²).

(2) וגם מערב בשמן דבר הנונן ריח, כתוב לעיל (ס"י קכח ס"ק כב) לגבי נטילת ידי הכהנים במים המערבים בשמן הנונן ריח, שאם עירב את השמן במים מערב שבת, אפשר ליטוק על דעת המקילים, אף שמלדי ריח בזים, וצנין מקורו מהשער תושבה, שם (ס"ק ח) הבא משותת גונת ודים (ארוח כלל ג סי' טז) שרות חכם בבי' צב' שנתקו להקל לחתת בשבת ווגם אנסים נהגים לחתת בשום על וופם למונע ריח תע ארחות שבת). אכן לגי יו"ט כתוב רקמן (ס"י חקיה ס"ק כה) שאסור ליתן ביום טוב דבר המריח לזרק בשום כדי שיריחו. ובשותת מנחת יצחק (חו' סי' כו) לא הוקל ליתן בשום אלא רק על ידו, משום שהידים עספניות הן אין רוחיה מתקיים בהן. ולשטווק את הפה במיל פה, כתוב בשוחת שבת הלווי (ח"א סי' קל)

חֲלֻכּוֹת שְׁבַת סִימָן שְׁבֹז שְׁבָח

ביאורים ומוספיים

סימן שח

דין חולה בשבת

1) מבואר מדבריו
2) שגירתה מ-
3) עזרה (2)

(ב) ובוגדר, נפל למשכב, ביאר הגראיינ' קרליץ (חוט שני שם ס' כו), שאך מי שיאין כל גווע כואב, אלא שמשמעות הכאבים אינן יכול לעשוות את מה שצערך לעשווות, ונחשב כנפל למשכב. והויסיף, שארף מי שמלכילה בלבת על ידי מאמאן, ונשבע כמו שבעל למשכב, בין שבמגבור הרגע לולוא המאמען) היה שכב.

משנ"ב ס"ק ב

משנה ב ס"ג ב

אֲסֵן אָסֵן עַל־דָּדָה, בֵּין שָׁהָא רַק מַחְלָשׁ בְּעַלְמָאָה⁴⁴).

(ו) ומיו שאינו סובל ממוחשת בלבד, אלא שיש לו מוקעת חוליה, כתוב החושע לשלל (ס"י שז סי"ה) שモתו למר לנבר לישות עבורה דבר האסארו ממשום שבות זאך על יי שאנו נבר חוליה שאין בו סבנה).

ובבעם הדבר כתוב המשג'ב בשם (ס"ק ב, וולדין ס"ק נ), שיכין שאין בו אלא משום שבות דשנות, לא גורו על קר חכמים במקום מוקצת חוליה אעטיט בירין מיחוש עלמא שאטרו בו חכמים פילץ שבות דשנות).

מישור כ"ז ח

ובקען שתהה הרכפואה יוצאה לאנטים או על-פי מכתה⁽⁵⁾.
(5) ומה שצירף שהתחה הרכפואה דינה, כתוב בשיטת מורייל וסוקין קיוואסי ה אוט לוח שהו רק שצירף לעבר על איסור תורה, אבל

לעבBOR על איטו שבות, מותר אף לנורך רפואי אשינה ידועה. בבדור רפואי אשינה ידועה, כגב בשווי שבת הל (ח' ג' ס' ל' ס' כח ס' א'). שצתרין שיחיה ידוע אשנים רגילים לתקנים רפואיים והו ולצורך מחלה ואות, והוא או אפיקו כיש שפק אם תרפא אדם זה, מותר ללחותה משום ספק פיזיון נש. אבל רפואי אשנקה שפק אם קשורה למחלה זו כלל, כתוב שם שאסור ללחותה, שמא תזוק לו, ובפרט כיש בה מאכליות אסורות. וכן עתת האגרין קרלץ (חוט שני ח' ד' פ' ט' ס' ק' ו'), ש愧 כאשר יש שפק אם את השבת, וראה מה שכתבנו להלן (ס' ק' י').

לגביה חילול שבת לצורך ופואה ברך סגולה, כגון לטמן שבת שלין
ובארץ כדי להחמס את הולך, כתוב לפחות (ס"י של ס"ק כה) שאסור. וכן
בתבחבבשות אגדות משה (אורח חיים סי' יז על סי' שא סכ"ה) שאין
לכתחבב קמי"ע מומחה לחוללה, כיון שלא התיר לחות את השבת

במקרה חמוץ אמצעים נחים 61

[משנה ב ס"ק י]

(10) וכן כתוב לעיל (ס"י ס' ק פ"ו) שנגנו שヒיה הכללי עשו מישר חיזיר ומימוחך לשבות. וצין בשבה"צ שם (ס"ק עח) שהמקור הוא מפמ"ג, א"ג, והחותם, שבמקרה מודרך בתוכו ששהיה לכי קטע שיאינו עמוד ליטירוק, אלא יועל ליחיד לשבות כל העומד ליטירוק. אך דוטיק, שאם קשה להציג כל שיאינו עמוד ליטירוק, אפשר ליחיד לשבות אף מברשתה הדורודאייה גם לסייע שערתו נלא שאין ליטירוק בה בשבת, שלא החר לשלשות בה אלא בקיום מוניהם

11) ותלישות שיער, כרב לעליל (ס"י שג ס"ק פה) שהו תולדה דג�ו. בכתב שם (ס"ק פו) שאפיין אם אין מותבון לתלישת שיער אסרו,

[ב] ז"ד ירושלים

הנ"ל נ"ט ד"ל לאסנור לכליל עלא מא מושם ח"ש צביעה¹²).

(12) ובאופן דומה להנ"ל במס' צבען, כותב בשוטר שבט הלו (ח"ז סי' מג) שם אם כונתו להוסף לשלוחק את צבע הנעלים, כדי שתהיה ניכרת שחוותה, הרי זה אסור מהותהו ומהוותהו ממש צבען, וכותב הגרשי א' אוירבר (ש"כ פט"ז הע' והוותיקן) והוותיקן (שם הע' קל'), שגד אם מורה את המשחה מעיר שבת אסורי לצחצח בשחתה, משוש שמלחיק בשחתה, ווגרם להברקתם ההדרי ה מהתק. נעד הוטקי (שם הע' קכ), שאף שלענין אישור כתובות כתוב המשניב למקן (ס"י שם ס"ק כב אות ג) שאיתו חייב בכתב ע"ז כתוב, מ"מ יבוי שעהעיר והוא המראה הנראה לעיניים, חייב גם בצווע ע"ז צבע, שהרי השתנה מראותיו, משא"כ בכתבה של האעהיל במעשו לגביה הכתוב עצמו. וכן לענין מורתת לקל"ה שקופה על העצופנים, דעת הרשאי אוירבר (ש"כ פ"ד הע' קס) שיש בכר אישור צבען, בין

[משנה ב ס"ק יג]

13) ובטעמם הדרבר כתוב בביבה ל' לעיל (ס' לב ס' ט ד"ה להרמב"ם) שאין
השניהם תוי אין בו מושם ח"ש ע"ז (13).

[מישוג ב"ק נז]

אָפָלָו עַל־כִּי אַנְיָהּוּנִי אָסָר עַד לְעַבְּרַב בְּכִי שְׁעַשְׁפָּאָה¹⁴).

וְאַף שֶׁי שִׁישׁ לֹר דָּלָק וְצִוָּה לְעַכְרִים הַחֲדִיק לֹזֶנֶּר אֶחָר, כִּתְבָּה לְעַלְעַל (סִי' רַגְ' סִיק') שְׁמָוֹתָר לְלִיהְנָתָה מַהְנוֹר הַרְאָשָׁן, וְמוֹדָרָע אָסָר עַד הַעֲרָבָה בְּכִי שְׁיעָשָׁו. בַּיַּאֲרָה הַגְּשָׁי אַוְוָרָךְ (שְׁשִׁיך' פָּלְדָּעָה, קְמוֹן) שְׁנִי נְרוֹת הַם גּוֹפִים נְפָרְדִּים, וּכְשִׁוְהִירָאֵל קָרוֹא בְּסֶפֶר, יְשַׁׁלְּמָר שְׁקִירָתוֹ הִיא לְאוֹרֵר הַמְּוֹרָה, מְשַׁאֲכִ' הַעֲצָהָה הַוְּגָגָה בְּגַבְּעָה.

וְדַעֲרָעָל שְׁהָאָה מְשֻׁמְשָׁש בְּ, וְלִכְמָסָו.

אַמְּגָנָם לְעַנִּי מְנֻעָל שְׁחִיה מְתוּקָן מַעֲרָב שְׁבָת, וְהַעֲכִים רַק הַחֲלִיקָוּשָׁה שְׁחִיה יִכְלֶל לְמַעַל גַּם בְּלָא הַחֲלָקָת הַעֲכִים, אַף עַל פִּי שְׁהָתִיקָן הוּא בְּגַבְּעָה הַעֲלָל, וּבְאֶרְגָּשָׁה אַוְוָרָךְ (שְׁוִית מְנֻחָת שְׁלָמָה מְהֻדרִּת סִי' כָּרָא אֶתְאָוֹתָהּ), שְׁכָל וְה בְּתַקְעָן שְׁאָיו אָסָר אֶלָּא מְדֻרְבָּן, מָה שָׁאַן כֵּן

[שעה"צ ס"ק יז]

טבשע שם דעתמו ממש ש"ש בקה משום קהן(15). וכשסוסיף בכר צבע לנעל, ראה לעיל (ס"ק יב) שהחביב שאסור גם ממשום צובע. וכשהלא חסר צבע, מ"מ אסור ממשום מרורה, וכמו שכתב היליגן (שם):

חֲלֻכּוֹת שְׁבַת סִימָן שְׁבוֹ שְׁבָח

שבח דין חולה בשבת. וכן מ"ט סעיפים:

א מי שיש לו (א) מחוש בעלמא והוא מתחזק וחולך כבריה, אסור לעשות לו (ב) שום רפואה (ג) או תרופות או תכליות או כל דבר שיביא למוות. (ד) מוציאו מהלך עליון את השבת. (ה) ותירין הרי זה משבח. (ו) יוהשואל, הרי זה (ו) שופך דמים: ג שום קדש קדושים. ד בידיו דקל, דהניתן (ז) מהשנים ולפניהם, (ח) ושים עצם בצלל, מהלclin עליך את השבת.

פָּאָר הַיְטָב

(ה) שופך. אך החולה אינו רוצה בופein איזו, שהוא חסידות של שנות;
 ואמ' החולה אומר פריך אני לזרעה פלויזה וזרעוף אומר אין צוריך, שומען לחולה; ואמ' הרופא אומר שיזיקו השומען לרופא, כמה'ג:

עססי' ש' ג' מש'ש, מ"א: (7) לעבד. הדורס על הקור עדר שיזיקשה ואה' המרכבו בקד' מוולש'ו ומושה'ו קדרך שיזאאנין עושן ציב. השל' בקד' על הקער הפטחה בין העומדים חיב' מושם מפהך, רם'ב' פ"יא:

טשנה

שער הצעיר

תרגומים: 1. משחת געלים.

Torah-Box.com

מילואים

הלוות שבט סימן שכנו

המשך מס' 324

‘אוחשיה’ על ידי סיכה לדעת הסוברים סיכה כשותיה, אולם כתוב ששם רופאה מותר למרוח משחה שמעורב בה חמץ [אפילו לחולה שאין בו סכנתה]. שכן אמרים סיכה כשותיה כהסתיכת הנשיטה לשם רפואי, וכיὶ שכתב המהנה אפרים (חיי על הרמב”ם הל’ מאכלה בדין זה. ובשורת אגרות משה (ארוח חג ס’ סב) משמע שיש דין

(פסח פ”ד ס”א ואחרות הלכה הע’ 63) שגם הגרשוי אויערבך השתמש בסבון והקשר לפטוח]. וכן כתוב הפרי חדש (וירט ס’ קי) שאף לדעת הסוברים שטיכת כשותיה, הסק באיסורי אכילה שנפלול מאכילה, לא החשוב אותם, והחומר (דמאיי ס’ ד ס”ק יג) הסתפק בדין זה. ובשורת אגרות משה (ארוח חג ס’ סב) משמע שיש דין

הלוות שבט סימן שכנו שכנו

המשך מס' 324

שעי’ השימוש בה יכול לבוא לידי עשיית חבורה, ובמעט שאין אפשר להמנע מכך, ועוד, שהרי הוא עלל לשבור בה נימין. וכן כתוב בשורת אגרות משה (ארוח חג א ס’ קב). ובשותית שבט הלווי (ח”ה ס’ מוח) כתוב להקל אם אינן טובל את המברשת במים, אלא יקח מים בפיו ופלוט את רובם, ו השתמש במעט המים שנשארו. מאייך בשורת או רצין (ח”ב פלה’ התשובה ו כתוב שאין לחשול בסחיטה במברשת שיש לה ידית, רק שלא ילחץ עליה בחזקה. לען נקי בקבוקים על ידי מברשת העשויה מהומר סינטטי, ראה מה שכתבנו לעיל (ס’ שבג ס’ קט).

הובא בפרק החוים ס’ טג) שהמתקב בידו את בשרו ייוחר לחץ בנהית לא בחזק. והויסף, שכמו כן טוב להיזהר שלא לחצץ את שנייו במוחט, שמא יוציא דם.

[משנוב ס’ ק י]

אם קיה לו כל קניין לשבט שער⁽⁹⁾.

(9) ולצחצח שניים בשחת, כתוב בשורת מנוח יצחק (ח”ג ס’ מוח ו-ב) אם המברשת מוחודה לשחת לא ישמש בה במים, בין שעוי כרiba לידי סחיטה, וכן לא ימרוח משחה, בין שיש בו איסור מרוחה, ועוד,

הלוות שבט סימן שכנו שכנה

המשך מס' 324

ומי שחליל שבת מושום פיקוח נפש, כתוב לקמן (ס’ שלד ס’ עח) שאינו צריך כפירה על מעשי, ומה שנגנו הנשים המודלקות את הנר בשחת בשבייל וילוטה, שמתמענת לאחר מכן, הרי זה בכלל הוללות וסכלות. והויסף הגרשוי אויערבך (שלוחן שלמה ס’ ק ד אות ג), שכשאן מצעדים על מילה בשחת, כר אין להצער על פיקוח נפש בשחת.

וכן לחילל שבת כדי לקבל ברכה מצדיק, כתוב בשורת מנוח יצחק (ח”י ס’ לא אות טז) שלישראלDOI ודי אסור לחילל את השבת בשליל נר, ואף על ידי נכרי אין להקל. וכן הורה הגרשוי אויערבך (גשנת אברהם מהדור’ב ח”א ס’ שא ס’ טז) שצריך להימנע מלעשות כן [וראה מה שכתבנו לעיל (ס’ שבג ס’ פח)].

[משנוב ס’ ק י]

ולא יצטרבו לשלאל⁽¹⁰⁾ וכן, שהוא חסידות של שטוטות).

(10) ואם יש שאללה שצריך המורה לעין בדינה, ויש שם אדם אחר הבקי בדבר וידעו להשיב מיד, כתוב לקמן (ס’ תריה ס’ קד) שאין חולקים בו כבוד לב.

(7) ולען המחמיר על עצמו במקומות סכינה, מבואר ברמב”ם (פ”ה מהל’ יסודי התורה ה”ז) שהוא מתחייב בנסיבות. וכעת זה כתוב לקמן (ס’ תריה ס’ ק ה) לען חולה שצריך לאכול ביום היכיורין ורואה להחמיר על עצמו שלא לאוכל, שעליו נאמר “אך את דרכם לנשחיכם אדרש”.

הלוות שבט סימן שכנה

המשך מס' 328

(37) וממי שצריך לעשות מלאכה עברו חוליה שיש בו סכנה, כגון להדליך עברו נר, ויכול להימנע מעשיית המלאכה על ידי שיבא נר דולק. כתוב הגרשוי אויערבך (שווית מנוחת שלמה ח”א ס’ ז) שאם הנר הדולק, שיר ל’, ודי שחייב הוא להביאו לחולה ולהימנע מהドルק נר חדש, אולם אם הנר הדולק שיר לחבירו, ואין חבירו יודע שיש כאן חוליה, אין הוא חייב להודיע על נר, כיון שבך יוצר אותו, ומותר לו להדליך נר חדש עברו החולה. ואם יכול החולה להדליך את הנר

[משנוב ס’ ק לז] מצוחה לכתהחה להעשות חילול זה על קייקם⁽³⁶⁾. ובטעם הדבר כתוב הטז (ס’ ק ה), שהוא כדי להוראות הלכה למשה לרבים.

[משנוב ס’ ק לה] לא שבקי הטענה ונעשרה באסורה⁽³⁷⁾ וכן, גמי מתחקרים מעתט⁽³⁸⁾ קני לעשות על ידיו שנגנו⁽³⁹⁾, דאיינו אלא אסוד דנקבון⁽⁴⁰⁾.